

Het wonderbaarlijke Snergenland

HET WONDERBAARLIJKE SNERGENLAND

E.A. Wyke-Smith
Met illustraties van Sylvia Weve

Vertaald door
Erik Bindervoet & Robbert-Jan Henkes

moon

Voor mijn dochter Nina

De vertalers ontvingen voor deze vertaling een projectwerkbeurs van het Nederlands Letterenfonds.

© 1928 E.A. Wyke-Smith

Oorspronkelijke titel *The Marvellous Land of Snergs*

De Nederlandse vertaling is gebaseerd op de Dover-editie uit 2006, een heruitgave van de originele editie van Harper and Brothers Publishers, New York, © 1928

Nederlandse vertaling © 2014 Robbert-Jan Henkes,

Erik Bindervoet en Moon, Amsterdam

Illustraties © 2014 Sylvia Weve

Omslagontwerp en opmaak binnenwerk Stan Van Steendam

ISBN 978 90 488 1960 7

NUR 282

www.uitgeverijmoon.nl

Moon is een imprint van Dutch Media Books bv

DEEL I

EEN APARTE PLEK

Als er ooit eens een keer een zeevarend persoon, zoals een zeiler, 's ochtends in de vroege bij de Watkyns-baai de hoek om zou komen varen, dan zou hij heel veel kinderen zien spelen in het water, en dan zou hij daar vrolijk van worden of juist heel treurig, afhankelijk van zijn karakter. Hij zou zich in elk geval afvragen hoe die kinderen daar kwamen, op zo'n verlaten plek, waar ze zich toch zo thuis voelden: de kleintjes, die in de rondte plonsden in de ondiepere gedeelten en achter elkaar aan zaten op het zand, en de grotere kinderen die naar vloten zwommen en ervanaf doken, en allemaal schreeuwden ze en gilden ze. Maar dit is enkel theorie, want er zal nooit een zeiljacht of enig ander vaartuig om de hoek van de baai komen varen en er zal nooit een zeil te zien zijn aan de horizon. Dat komt doordat dit het land van de V.V.O.K. is, en daarom een aparte, afgezonderde plek. Als een zeiler het ooit in zijn hoofd zou halen om die kant op te varen, dan zou hij te maken krijgen met onvoorstelbare stormwinden uit het noordoosten, afgewisseld met onvoorstelbare stormwinden uit het zuidwesten, dit alles in combinatie met waterhozen overal. En dan zou hij er al snel spijt van krijgen en van geluk mogen spreken als hij zich levend uit die wateren wist te redden, vastgeklampt aan de restanten van de mast.

Er is maar één uitzondering geweest op de regel dat geen enkele buitenstaander daar op een schip in de buurt kan komen, en dat is het geval van Van der Decken en

zijn mannen, die een kilometer of vijf ten noorden van de baai waren binnengelopen en er hun kamp hadden opgeslagen. Hij was zo onbesuisd geweest te zweren dat hij de Kaap de Goede Hoop zou ronden, al moest hij doorvaren tot de Dag des Oordeels, en dat was nou precies wat hem te doen stond. Hoewel dit vette pech was voor zijn manschappen, die helemaal niet zo iets onbesuisds hadden gezworen, moesten zij natuurlijk met hem mee, om tot in lengte van dagen die Kaap te ronden. Naar het schijnt sleet de vloek na een paar honderd jaar; in elk geval slaagden zij erin de wateren van de V.V.O.K. binnen te glippen tijdens de lentenachtevening, ook wel het lentepunt geheten, altijd ergens rond de 21ste maart. En daar zitten ze nu nog steeds, in een kampement van hutjes, het schip verankerd in de monding van de rivier en helemaal onder de zeepokken en mosselen. Geen gezicht.

JUF WATKYNs

De baai is vernoemd naar juf Watkyns, die niet alleen het Hoofd maar ook de oprichter is van de V.V.O.K., oftewel de Vereniging ter Verwijdering van Overtollige Kinderen. Zoals wel meer dames die er zelf geen hebben was ze bijzonder in kinderen geïnteresseerd en omdat ze nogal bemoeizuchtig van aard was, werd ze allengs een bekende aanwezigheid bij de politierechter en werd ze vaak door het publiek uitgelachen. Hierdoor kwam ze in contact met dames van gelijke gezindte, zodat na verloop van tijd de Vereniging werd opgericht, met als doel de verwijdering van kinderen die overduidelijk niet worden gewenst door hun ouders of ouder, al naargelang de situatie. Vergissingen dienen natuurlijk zorgvuldig verme-

den te worden, maar als een kind eenmaal verwijderd is, komt het nooit meer terug, en vergeet het al gauw wat er is voorgevallen in de tijd met zijn ouders (of ouder), want het klimaat is bijzonder bevorderlijk voor vergeten. In sommige gevallen wordt een kind na een verblijf van enkele jaren bij de Vereniging (enkele jaren in normale mensentijd) ondergebracht bij iemand die er heel graag een wil, maar zo iemand moet nog zorgvuldiger worden uitgekozen om vergissingen te voorkomen.

Juffrouw Watkyns is een dame van een meer dan bovengemiddelde intelligentie, en behalve een expert op het gebied van organiseren is ze ook bekend met de exacte wetenschappen. Hierdoor heeft ze niet alleen het Land van de Snergen weten te ontdekken (dat alleen was al een knap staaltje denkwerk), maar ook uitgevonden hoe je er zonder ongelukken kunt komen. Ik ga niet in detail uitleggen hoe ze dat voor elkaar heeft gekregen (daarvoor zou een dubbel zo dik boek nodig zijn), maar ik wil alleen zeggen dat ze tweeëntwintig zorgvuldig uitverkoren dames tot de Vereniging heeft toegelaten (met ieder vier à vijf per direct uit huis te verwijderen kinderen) en zorgvuldige voorbereidingen trof om ze allemaal naar het nieuwe land te verschepen.

Iedere dame, was de afspraak, zou komen met één goed ingepakt overtollig kind, want meer konden ze niet in één keer dragen, en de rest zou dan later opgehaald worden. Ook moesten ze voor ieder kind een bundel meenemen met dekens, wollen ondergoed en twee slijtvaste hansopjes, en wat ze verder dachten dat passend was aan kleine extra's, zoals washandjes, tandenborstels en dergelijke. Het ging allemaal van een leien dakje. Op een winderige oktoberavond om halftwaalf kwamen ze samen op de Hampsteadse Hei en om kwart over twaalf

had juf Watkyns alle bundels geïnspecteerd en had ze erop toegezien dat iedereen een kop warme melk of chocolademelk had gedronken. Toen gaf ze het signaal, en daar vertrok het gezelschap op de aanzwellende wind.

Uit dit bescheiden beginnetje groeide de V.V.O.K. zoals we die nu kennen, met 478 overtollige kinderen onder haar hoede, een aantal dat alleen maar toeneemt. Het volgende verhaal gaat over de buitengewone avonturen die twee van deze kinderen hebben meegemaakt omdat ze o zo onverstandig waren om niet te luisteren naar de regels die voor hun eigen bestwil waren ingesteld (een verhaal met een moraal voor de jonge lezertjes), en daarom zal ik eventjes, heel in het kort, verslag doen van de zeden en gewoonten van de Vereniging en hoe die te werk gaat om haar doel te bereiken.

ZEDEN EN GEWOONTEN

De kinderen zijn onderverdeeld in twee klassen, naar lengte en naar leeftijd. De kleintjes dragen kleding uit één stuk, de ‘aanschieter’, die het voordeel heeft dat je er zo, hoepla, met één keer wriemelen, uit kunt schieten als je in bad moet. De oudere kinderen hebben een tweedelig kostuum; de jongens dragen een korte broek en een overhemd, en de meisjes een rokje en een blouse. Als het koud is dragen ze een wollen jas, maar dat is maar een paar seizoensgebonden weken, rond kerst. Het grootste deel van het jaar hebben ze geen schoenen aan, maar zogeheten sluiipers.

De huizen staan op het hoger gelegen terrein net achter de Watkyns-baai, en ze hebben allemaal één verdieping. Ze zijn gemaakt van een houten vakwerkge-

raamte, met muren van leem, vermengd met fijnge-
stampte schelpjes tussen het hout, heel sterk en leuk
om te zien. Binnen zijn de muren gestuukt en lichtroze
of lichtblauw geschilderd. Achter de huizen ligt een
groot grasveld, met schommels en faciliteiten voor ge-
zonde sporten, zoals netbal en droogtennis. Niet ver
daarvandaan begint het bos, met eerst een paar bomen
en vooral struiken, waar ze cowboytje-en-indiaantje en
Robin Hood en zo speelden; maar het bos wordt al gauw
almaar dichter, tot het er op sommige stukken zelfs in de
middag heel schaduwrijk is. Een aangename plek, met
hier en daar zachte open plekken en heel veel soorten va-
rens, maar het is niet verstandig om de kinderen daar al
te veel te laten rondarren, want je bent er zo verdwaald.
Voorbij het bos, een lange dagmars verderop, ligt de stad
van de Snergen, die de huizen voor de Vereniging heb-
ben gebouwd en ook andere nuttige dingen doen, maar
daarover vertel ik later meer.

Om elk huis staat, op vier meter afstand van de
muren, een schutting om de kaneelberen buiten de
deur te houden. Deze beren leven in het bos en sluiten
vriendschap met de kinderen als ze aan de wandel zijn.
Dit is allemaal leuk en aardig, maar de beren hadden
de gewoonte ontwikkeld om 's nachts binnen te drin-
gen in de huizen, en als de deur gesloten was, gingen
ze buiten liggen en wreven ze met tussenpozen tegen de
muren aan, wat de kinderen wakker hield, en dan gingen
ze dom giechelen en smoezen. Vandaar dat er een schut-
ting werd neergezet. De beren zijn behoorlijk groot en
hebben een zacht soort vacht die een beetje naar kaneel
ruikt, daarom heten ze zo. Je moet ze niet verwarren met
grizzlyberen, die naar verluidt voorbij de diepe rivier aan
de andere kant van Snergenland wonen, evenals de tijgers,

eenhoorns, een stuk of wat draken en andere schepsels waar de oerzonde vanaf druipt.

Met uitzondering van de allerkleinsten moet ieder kind zijn eigen bed opmaken en op zaterdag de matrassen opnieuw vullen met kiemen van planten zoals de hop, die lekker ruiken en slaap opwekken. De oude hop wordt op het strand gegooid als het vloed is. Zaterdag is poetsdag. Kastjes worden opgeruimd, schorten gestreken, en puppy's en andere dieren worden, indien nodig, gewassen met zeep; en alles is weer spic en span, zoals dat vroeger bij de reddingsbrigade heette, voor de zondag. De kleinste kinderen hebben bedjes die kunnen schommelen, omdat juf Watkyns niets moet hebben van nieuwerwetse ideeën over dat je kinderen niet moet wiegen.

Aanleiding voor heel wat zorg en twist is de hoeveelheid dieren in en om de huizen. Er is een ware huisdierenrage, en de pogingen van juf Watkyns om die te beperken tot één huisdier per drie kinderen leidden tot ruziën en pruilen en mokken, en uiteindelijk werd één huisdier per kind de regel. Puppy's, katjes en konijntjes zijn het populairst; dassen worden afgeraden. Op een gegeven moment waren de oudste kinderen niet meer te houden toen er een gedicht was voorgedragen over een meisje met een lammetje dat overal met haar meeinging, zelfs naar school, waar het voor veel vrolijkheid zorgde, en daarna was het een en al lammetjes wat de klok sloeg. Uiteindelijk besloot juf Watkyns dat alleen degenen die zich een maand lang voorbeeldig hadden gedragen een lammetje mochten hebben, en dat hield het aantal behoorlijk binnen de perken. Aan het einde van de maand hadden maar twee deugdzame meisjes recht op een lammetje, en tegen die tijd was er net een mangoestenrage opgekomen.

Een andere oorzaak van problemen vanwege dieren is de voedselkwestie. De dames zijn over het algemeen tamelijk sentimenteel in hun ideeën, en juf Watkyns had al haar standvastigheid en gezond verstand nodig om te voorkomen dat de Vereniging overspoeld zou worden door een golf van weëigheid die het karakter en het binnenste van de kinderen zou beschadigen. Sommigen gingen zelfs zover voor te stellen dat het eten alleen maar zou bestaan uit brood, boter, melk en groen spul; het experiment werd zelfs een tijdje uitgevoerd, met als gevolg dat de kinderen onder de puistjes zaten. Toen werd er vis aan het menu toegevoegd, omdat er verondersteld werd dat vissen geen pijn voelen als ze worden gevangen, alleen maar een beetje verdriet, maar dit was ook een mislukking; het gestel van de kleintjes schreeuwde nog steeds om vlees en vette jus met mate. Uiteindelijk hield juf Watkyns voet bij stuk en regelde dat er met regelmatige tussenpozen een lading schapen en hazen enzovoort werd afgeleverd door de Snergen, die helemaal niet sentimenteel doen over dieren doodmaken; eigenlijk vinden ze het wel leuk, omdat het heel goeie jagers zijn.

DE SNERGEN

De Snergen zijn een volk dat maar net iets groter is dan de gemiddelde tafel, maar breed in de schouders en heel erg sterk. Waarschijnlijk stammen ze af van de kabouters die ooit de heuvels en bossen van Europa bevolkten en die uiteindelijk zijn verdwenen toen hun bossen verdwenen door overbekapping. Hun taal is niet heel moeilijk en de kinderen pikken het in een paar weken op, wat mijn theorie over hun afkomst versterkt. Alleen

de dames leerden de taal nooit vloeiend spreken, en zo gauw het maar een beetje plat wordt snappen ze sommige uitdrukkingen niet meer. Maar dankzij de onvermoeibare inzet van onze intelligente juf Watkyns hebben ze nu een klein leerboekje *Hoe zeg ik het in het Snergs*, met een woordenlijst en een paar eenvoudige oefeningen.

De Snergen legden grote belangstelling aan de dag voor de Vereniging en vanaf het prille begin boden ze hun diensten aan. Al snel deden zij al het zware werk, zoals bouwen (waarin ze ware meesters zijn), tuinieren, het schilderwerk en de inrichting, en ook het zwaardere huishoudelijke werk, zoals vloeren dweilen. Ze komen in ploegen en blijven een paar weken werken. Dan zeggen ze dat ze heimwee hebben, wat betekent dat ze het beu zijn, en dan gaan ze naar huis zo gauw ze door een andere ploeg worden afgelost. In ruil voor hun diensten krijgen ze onderricht uit juf Watkyns' *Moderne Encyclo-*

pedie, kleine cadeautjes uit Londen of een andere grote stad waar een van de dames voor haar werk naartoe moest, en voor het algemene, nauwelijks onder woorden te brengen, laat staan te meten profijt van de omgang met beschaafde vrouwspersonen.

Als de kinderen naar het bos gaan om bessen of paddenstoelen te plukken, of waar het ook maar het seizoen voor is, of om diefje-met-verlos of cowboytje-en-indiaantje of scalpenjacht te spelen, gaan er altijd een paar Snergen mee om opdringerige beren op afstand te houden. Als ze gaan zwemmen zitten er altijd een paar Snergen op een rots klaar om in het water te duiken en een kind te redden dat in moeilijkheden is geraakt. Het is interessant om te zien hoe ze met een paar krachtige slagen zo'n kind bereiken, hem of haar aan land brengen, ondersteboven houden om er het water uit te laten lopen en op het gras te drogen leggen.

De Snergen kleden zich in strakke wollen kousen met een wambuis van dezelfde stof en een leren riem, en ronde petjes die eruitzien als een soort diepe schotel-tjes. Thuis wonen de meesten in de stad. Sommigen hebben een molen of een boerderij in de buurt, maar ze komen vaak naar de stad want het is een hartelijk volkje en ze houden van gezelligheid. Het stadje heeft één hoofdstraat, die zich in allerlei bochten kronkelt, met een paar steegjes die zich onder bogen enzovoort van de hoofdstraat afsplitsen. De huizen zijn drie of vier of meer verdiepingen hoog, onregelmatig gebouwd van hout en leem en pleisterkalk. Ze lijken topzwaar, maar ze staan stevig op hun grondvesten, al zijn ze een beetje elastisch. Als een huis verder overhelt dan de bedoeling is, stutten ze het met houten balken vanaf het tegenoverliggende huis, waarna ze van de stutbalken heel handig een over-

dekt looppaadje maken om bij elkaar op bezoek te gaan zonder eerst de hele tijd trap af en trap op te hoeven, want ze houden er erg van om bij elkaar op bezoek te gaan. Je weet nooit wanneer een Snerg klaar is met zijn huis, want hij is voortdurend bezig dingen aan te bouwen, zoals dakkapellen en erkers, of hij zet een balkon op stelten tegen een hoge boom in de buurt en maakt in de boom zelf een logeerkamer, en dat soort fratsen meer.

Ze leven heel lang, grofweg zo lang als eiken. De Snergen bijvoorbeeld die zich de landing van Willem de Veroveraar in Engeland nog herinneren (in 1066), zijn stokoude baasjes, die in leunstoelen zitten te mopperen. De mannen die zich de Zwarte Dood-epidemie nog herinneren zijn volwassen en rijp van oordeel (voor zover een Snerg dat ooit kan zijn), terwijl degenen die geboren zijn rond de Slag bij Nieuwpoort nog steeds een vleugje jeugdige zorgeloosheid uitstralen. De allerkleinsten dateren van de Slag bij Waterloo en later.

Ze zijn verzot op feesten en partijen, die ze in de openlucht houden, gezeten aan lange tafels die over het midden van de hele straat aan elkaar zijn geschoven en de bochten van de straat volgen. Dat kan niet anders, want bijna iedereen is uitgenodigd – dat wil zeggen, verplicht te komen, want het is de koning die de feesten geeft, al moet iedereen het zijne aan eten en drinken inbrengen. Sinds een paar jaar worden de zaken anders aangepakt als gevolg van het enorme aantal uitnodigingen dat de deur uit moest gaan: nu wordt iedereen geacht te komen en worden er alleen uitnodigingen verstuurd om weg te blijven aan degenen die op een bepaalde festiviteit niet welkom zijn, een zogeheten wegnodiging of exvitatie. Soms is er geen reden voor een feest, en dan moet de Meester van het Huishouden, die tot taak heeft een ge-

legenheid te bedenken, zijn best doen om er een te verzinnen, zoals iemands verjaardag. Op een keer hadden ze een feest omdat er op die dag uitgerekend niemand jarig was.

De koning zit aan het hoofd van de tafel, met om zich heen zijn beste onderdanen, en zo zitten ze in het zachte avondlicht en vertellen verhalen over de dappere dagen van weleer en luisteren naar harpmuziek. Maar aan de andere kant van de tafel, de bocht om en uit het zicht, gaat het er dikwijls heel wat wilder en woester aan toe, omdat niemand het aantal glaasjes honingwijn controleert dat er wordt gedronken. En eerlijk gezegd raken ze best een beetje teut en lachen ze te veel en grissen ze elkaar de petjes van het hoofd en gooien die in elkaars gezicht, en zo gaat het maar door. Rare snuiters.

Het verhaal begint al bijna, maar ik moet eerst nog iets vertellen over Sylvia en Joe, de twee kinderen die verwikkeld raakten in deze vreemde avonturen, en over Van der Decken en zijn manschappen, want als zij er niet waren geweest, dan weet ik echt niet of het allemaal wel zo goed was afgelopen. Laten we beginnen met Sylvia.

SYLVIA

Sylvia's moeder was een weduwe die in een gerieflijk huis in Londen woonde en erg bewonderd werd. We zullen haar mevrouw Walker noemen, want zo heette ze niet. Hoewel ze op een bepaalde manier best wel trots was op Sylvia, omdat het een mooi meisje was, met haar dat van nature krulde, bekommerde ze zich nooit veel om haar vanwege haar Maatschappelijke Verplichtingen. Ze maakte haar bijvoorbeeld nooit aan het lachen met dat duimelotgedoe, en ze deed nooit of ze haar ging opeten,

te beginnen bij de voeten, en ze verveelde nooit andere mensen door haar jurkjes aan hen te laten zien en dan te zeggen hoe erg ze er wel niet uit gegroeid was; eigenlijk zag ze haar helemaal nooit, behalve soms als ze even de tijd nam om naar boven te rennen voordat ze naar etentjes ging en naar dansavondjes en dat soort dingen meer. Maar ze zorgde voor een geschikt kindermisje, dat Norah heette, en zij was bedreven in alles wat onontbeerlijk is voor kleine kinderen, inclusief interessante verhalen, en dat ging prima, tot Norah weg moest om te trouwen met een jongeman die in de worstenbusiness zat. Het nieuwe kindermisje dat toen kwam had haar eigen maatschappelijke verplichtingen om naartoe te gaan (maar niet zulke chique) en had niet veel tijd voor Sylvia.

Op een dag was Sylvia helemaal druipnat geworden in het park en het kindermisje (Gwendoline) vergat om haar schone kleren aan te doen, en daarom werd ze ziek. Ze werd almaar zieker en de dokter werd erbij gehaald, maar hij was heel onbeleefd tegen mevrouw Walker omdat hij er niet eerder bij was gehaald, en dit bracht haar van haar stuk omdat zij niet gewend was aan onbeleefdheid. Maar wat haar nog meer van haar stuk bracht, was de aanblik van een slonzig geklede vrouw van middelbare leeftijd die op een of andere manier binnen had weten te komen en nu aan de rand van Sylvia's bed zat. Toen ze haar vroeg wat ze daar deed, kreeg ze alleen gesnuif als antwoord en toen ging ze maar weg. En een halfuur later waren er echt problemen, want het slonzige mens en Sylvia waren verdwenen.

Er ontstond heel wat ophef, want er waren de laatste tijd nog een paar van dat soort gevallen geweest en er stonden grote koppen over in de krant; maar verder gebeurde er niets en het bedje bleef voorgoed leeg. Na

verloop van tijd – dat wil zeggen, binnen drie weken – was de zaak overgewaaid en mevrouw Walker ging in de rouw, en ze zag er zo volmaakt schattig en liefvallig uit dat sir Pete Slockop (van de biscuitjes) om haar hand vroeg en die ook kreeg als zijn verdiende loon, en nu is ze lady Slockop, met een huis in een van de beste buurten van de stad en twee auto's en een pekinneesje dat een prijs heeft gewonnen. Maar geen Sylvia meer, nooit meer.

En Sylvia? Die leerde een nieuw soort waterpolo waaraan zeeleeuwen meededen en ze vergat al heel snel alles van haar vorige leven, behalve de verhalen die Norah haar altijd vertelde.

JOE

Joe is een flinke jongen, ongeveer even oud als Sylvia, en hij heeft de Vereniging meer ongerustheid en ergernis bezorgd dan tien andere jongens van zijn gewicht en leeftijd bij elkaar. Toen hij aankwam, was hij helemaal niet zo flink: zijn armen en benen waren dun en overal had hij wel blauwe plekken of schaafwonden op zijn lichaam. Dat kwam doordat zijn vader een circusruiter was en hem kunstjes leerde met touwen en stokken zodat hij straks geld kon verdienen om het gezin te helpen onderhouden – dat tussen haakjes alleen uit zijn vader en hem bestond: zijn moeder had lang geleden van vermoeidheid de geest gegeven.

Telkens als er een kunstje mislukte kreeg Joe het zwaar te verduren, want zijn vader dronk zoveel als zijn inkomsten het toelieten en dan wist hij niet goed meer wat hij deed, waardoor hij Joe vaak bijna te veel aandede als ze 's avonds thuis waren. Joe klaagde nooit bij de an-

dere circusartiesten, want hij geloofde dat jongetjes op de wereld waren gezet om door hun ouders te worden afgeranseld. Bovendien was hij tot de conclusie gekomen dat als hij klaagde zijn vader zijn belofte dat hij hem zou vermoorden uiteindelijk zou nakomen, en het klinkt misschien gek, maar Joe wilde heel graag blijven leven.

De zaak kwam tot een einde toen Joe op een avond een acrobatische oefening helemaal had verprutst en zijn vader bijzonder ontevreden over hem was en zei dat hij het hem ‘s goed zal laten voelen’. Maar hij werd onderbroken door de plotselinge verschijning van een barse oudere dame die groter was dan hij en die hij de laatste tijd een paar keer had opgemerkt op de duurdere zitplaatsen, en die nu in strijd met de wet zijn hoogsteigen keukendeur opengooide en de keukentang beetgreep, niet bij het handvat, maar bij het andere uiteinde. Vervolgens wist vader urenlang niets meer.

En toen hij wel weer iets wist, wist hij nog niet veel. Zijn hoofd zat zo los als een puzzel, hij voelde zich hondsberoerd en Joe was weg. Er stonden geen grote koppen over in de krant, want het kon niemand iets schelen – behalve Joes vader – en tegen de tijd dat zijn hoofd door knappe chirurgen weer in elkaar was gezet (aan zijn neus konden ze niets meer doen), stond Joe bij de andere kinderen al bekend om de roekeloze manier waarop hij zonder zadel op steigerende beren reed en andere dingen uitspookte die tegen de regels waren.